

DANSKE ARKITEKT VIRKSOMHEDER

Kommentar

Deontologi for arkitektvirksomheder

Af Christian Lerche, direktør, Danske Arkitektvirksomheder

Deontologi er et lidet anvendt fremmedord af græsk oprindelse. Ordet betyder pligt-lære – jeg lærte det at kende, da den europæiske arkitektorganisation, ACE, vedtog et deontologisk kodeks. Ordet har sine begrænsninger, men substansen er vigtig. Derfor har Danske Arkitektvirksomheder fået oversat dokumentet til dansk under overskriften 'etisk kodeks'.

I 2009 vedtog vor generalforsamling at dette kodeks fremover udgør de kollegiale retningslinjer for medlemsvirksomhederne. Det er dermed fastslået at vore medlemsvirksomheder har forpligtet sig til at arbejde inden for rammerne af et sæt retningslinjer, som er udviklet på europæisk niveau, med reference til EUs servicedirektiv.

Kodeks tager udgangspunkt i to generelle principper. For det første er arkitektvirksomheder forpligtet til at arbejde kvalificeret og professionelt. For det andet skal deres arbejde have værdi for samfundet. Principperne udmøntes i fire sæt af forpligtelser: Generelle forpligtelser, forpligtelser i den offentlige interesse, over for kunden og over for professionen. Det er værd at lægge mærke til at forpligtelserne ikke kun vedrører udøvelsen af arkitektvirksomhed i snæver forstand, men også

hensyn til branchen og samfundet. I det følgende giver jeg en hurtig oversigt over indholdet i forpligtelserne (alle citater er fra kodeks).

De generelle forpligtelser drejer sig om at arkitektvirksomheder „skal udvise integritet i alt hvad de siger eller gør“. Deres arbejde skal bygge på faglig viden og kunnen, som til stadighed skal holdes ved lige.

I forhold til den offentlige interesse er arkitektvirksomhederne forpligtet til at tage hensyn til sociale og miljømæssige virkninger af deres arbejde. De må ikke bruge falsk eller vildledende markedsføring, og de skal værne om deres uafhængighed, upartiskhed og integritet. Tre begreber som går igen mange steder i kodeks.

Virksomhedens forhold til kunden skal være kompetent og professionelt, hvilket bl.a. betyder at virksomheder kun må påtage sig opgaver de er kvalificerede til at udføre. Aftale om udførelse af en opgave skal indgås skriftligt, kunder har krav på fortrolighed og på uafhængig, upartisk rådgivning. Kunder har også krav på at deres leverandør er dækket af en rådgiveransvarsforsikring.

Endelig er der det fjerde sæt forpligtelser, som drejer sig om de enkelte arkitektvirksomheders pligt til i deres virke at understøtte professionens „uafhængighed, upartiskhed, tavshedspligt, integritet og værdighed“. Det er også i denne afdeling vi finder kravene om god kollegial optræden, nemlig som en pligt til at anerkende kollegers faglige forventninger og bidrag samt respektere deres rettigheder.

Hvorfor må en privat arkitektvirksomhed, som er medlem af Danske Arkitektvirksomheder, ikke bare gøre som den lyster (inden for lovens rammer)? Det må den ikke, fordi den er medlem af en profession der står sammen om et fælles værdisæt. Det giver betydelige kollektive fordele, fordi kunderne hermed får en sikkerhed for at de „er beskyttet mod inkompetence eller falske eller vildledende udtalelser“. Hvilket igen er et afgørende argument når det drejer sig om at overbevise bygherrer og andre kunder om, at de penge det koster at købe rådgivning fra en arkitektvirksomhed er givet godt ud.